

První hybridní operační sál v ČR

První hybridní operační sál v České republice vznikl v Brně. Přišel na 86 milionů korun, inspirací bylo norské Oslo. Základem je robotické rameno.

Žhavou novinkou v českém zdravotnictví je operační sál v brněnském Centru **kardiovaskulární a transplantační chirurgie** - s důležitým přívlastkem: **hybridní**. Pro laika na první pohled stejný jako jiné špičkově vybavené sály, snad je tady jen více obrazovek.

Odborníci z tohoto prestižního pracoviště vědí, že se jim otevírají široké možnosti léčby. Konkrétně v diagnostice onemocnění srdce a velkých cév a v následné invazivní nebo chirurgické léčbě. **Hybridní sál** je kombinace angiolinky s běžným denním provozem a operačním sálem.

„Zavádíme zde normální ambulantní provoz, ovšem v akutních případech ho můžeme do půl hodiny změnit na operační sál,“ říká primář Petr Malík. Uzavřou se dveře do umývárny, rychle se provede celoplošná desinfekce a do sálu se pak chodí jen přes filtr - nastane tedy režim operačního sálu. Za normálních okolností vchází personál jinudy, prostředí není až tak extrémně čisté. „A přístroje, které vidíte postaveny u zdi, se jen zapnou a přitáhnou,“ demonstroval primář. Vypadalo to jako ve fantastickém filmu, obrovské rameno ve tvaru písmene C se začalo pohybovat a celý přístroj vyjízďel do středu sálu směrem k operačnímu stolu.

„Vidíte vlastně normální rentgenový přístroj, který dodává firma Siemens na trh již delší dobu, tohle je však nejnovější verze software. Umí to, co většina **angiologických přístrojů** současně nejvyšší generace. Revoluční je zde **robotické rameno**. Dříve rentgenový přístroj visel buď pod stropem, nebo ležel dole na daleko méně pohyblivém stojanu. A pokud robotické rameno nepotřebujete, pohodlně ho zaparkujete šest metrů od stolu,“ předvedl primář Petr Malík.

Primář Petr Malík v hybridním sálu, v pozadí rentgenový přístroj Siemens s robotickým ramenem.

Pro personál to při operacích znamená nesrovnatelně větší komfort, nemusí ničemu uhybat. Při příjezdu ramene se bude muset přemístit jedině anesteziolog, stojící obvykle u hlavy pacienta. Při operacích se stroji ještě klasické koncepce, zavěšenými pod stropem, musí osazenstvo z jedné strany operačního stolu přejít ke kolegům naproti.

V hybridním sálu **robotické rameno** rentgenu vlastně nikomu nepřekáží a je snadno dosažitelné. A především - tak pohyblivý rentgen dokáže více než standardní technika. Kupříkladu řezy CT, tedy způsobem jako počítačový tomograf. „Snímek není tak vysoce kvalitní jako u specializovaného „cétéčka“, ale máme v plánu postavit ho hned vedle hybridního sálu,“ informoval Malík. Dodejme, že špičkový CT přístroj má **kardiocentrum** v přilehlé budově.

V hybridním operačním sále začínají léčit spíše **chronická onemocnění**, u nichž nastávají momenty okamžitého lékařského zákroku. „Něco někde praskne,“ řekněme laicky. Druhou skupinou pacientů jsou plánované operační výkony, jako třeba v současnosti populární **náhrady srdeční chlopně**. A třeba právě při tomto onemocnění nastane u někoho stádium, které by už nebylo možné operovat klasicky pro extrémní riziko, operuje se tedy katetrizačně. A opodál stojí připraven chirurg pro případ, že by se něco stalo.

S první hybridní spoluprací začali ortopedové, když při nejrůznějších operacích volali k průběžné konzultaci **rentgenology**. Dalším oborem, který začne využívat hybridní sály, je **cévní chirurgie**, kde také potřebují průběžnou konzultaci nad rentgenovými snímky. Podle ředitele brněnského kardiocentra Petra Němce se první myšlenka hybridního sálu zrodila v Brně už před pěti roky. Tehdy měli takový sál jen v Oslu a to ještě ani brněnští lékaři nevěděli, že v Norsku něco takového mají. Nový sál v Brně přišel na 86 miliónů korun, resort zdravotnictví přispěl 46 milióny. „Byla to rychlá a efektivní investice, byl to akt promyšlené strategie,“ prohlásil náměstek ministryně zdravotnictví Marek Šnajdr při slavnostním otevření. Oznámil také přípravu dalších hybridních sálů v pražském Institutu klinické a experimentální medicíny a v Nemocnici Na Homolce.

Jan Trojan, 31.3.2009

Zdroj: Scienceweek.cz, Inovace CZ